

Kalendarium biograficzne Profesor Olgi Czerniawskiej

Biographical Calendar
of Professor Olga Czerniawska

- Prof. dr hab. Olga Czerniawska – urodzona 4.04.1930 r. w Łodzi.
- 1937 – rozpoczyna naukę w szkole podstawowej. W czasie wojny zostaje wysiedlona do Główna, gdzie uczy się na tajnych kompletach.
- 1945 – wraca do Łodzi i kontynuuje naukę.
- 1948 – kończy liceum humanistyczne Janiny Czapczyńskiej.
- 1948–1952 – studiuje historię na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Łódzkiego i zdobywa stopień magistra filozofii w zakresie historii, pisząc pracę pod kierunkiem prof. S. Zajączkowskiego nt. *Uposażenie Kolegiaty Łęczyckiej*.
- 1952–1954 – wykonuje pod kierunkiem prof. M. Serejskiego prace zleczone dla Uniwersytetu Łódzkiego i Zakładu Historii i Historiografii PAN.
- 1954–56 – uczestniczy w seminarium historii – historiografii prowadzonym przez prof. Serejskiego.
- 1958–1960 – uczestniczy w seminarium doktoranckim z historii Polski prof. dr. S. Kuczyńskiego.
- 1954 – podejmuje pracę w Młodzieżowym Domu Kultury w Łodzi jako instruktor historii.
- Od 1957 pracuje w IV i VII Liceum dla Pracujących jako nauczycielka historii, w tym samym roku opracowuje wspólnie z dr. S. Młotkowskim *Projekt programów pracy i wskazań metodycznych w kołach zainteresowań historii* dla młodzieżowych domów kultury.
- 1962–1979 – bierze udział w konwersatorium pedagogiki społecznej prowadzonym przez prof. A. Kamińskiego, pod opieką którego przygotowu-

je pracę doktorską pt. *Kształcenie dorosłych a środowisko rodzinne*, broni ją w 1968 r.

1967 – podejmuje pracę w Państwowym Studium Kulturalno-Oświatowym i Bibliotekarskim w Łodzi, zajmuje się problematyką popularyzacji wiedzy, metodyką pracy oświatowej, placówkami kulturalno-oświatowymi i ich słuchaczami.

1972 – rozpoczyna pracę na Uniwersytecie Łódzkim jako starszy wykładowca w Międzywydziałowym Studium Kulturalno-Oświatowym Uniwersytetu Łódzkiego, następnie po jego reorganizacji (od 1977 r.) w Katedrze Pedagogiki Społecznej UŁ, łącząc w czasie swojej pracy naukowej zainteresowania andragogiczne z gerontologicznymi oraz z nurtem poradnictwa.

1973 – wydaje swoją pierwszą zwartą pracę naukową pt. *Poradnictwo kulturalno-wychowawcze. Problemy i formy działania*.

1977 – wydana zostaje praca habilitacyjna: *Poradnictwo jako wzmocnienie środowiska wychowawczego*, na podstawie której w 1978 r. uzyskuje stopień naukowy doktora habilitowanego.

Z jej inicjatywy wydane zostają *Materiały dla studiujących nauczycieli cz. V* jej autorstwa, opatrzone jej wstępem, w których zamieściła trzy artykuły poświęcone: powstaniu poradnictwa wychowawczego i zawodowego, funkcjonowaniu poradnictwa dla studentów w Czechosłowacji i ośrodkom informacyjno-konsultacyjnym dla młodzieży.

1975–1979 – kieruje w problemie węzłowym XIV tematem 2.0. *Treści i formy upowszechniania kultury pedagogicznej*, pisząc dziewięć rozpraw na temat edukacji rodziców, ich uczestnictwa w formach upowszechniania kultury pedagogicznej, w tym ekspertyzę do Komisji Pedagogiki Dorosłych przy Komitecie Badań Pedagogicznych PAN, hasło „Kultura pedagogiczna” do *Encyklopedii Oświaty i Kultury Dorosłych* (z 1986 r.), materiały dla TWP, cykl artykułów o dorosłych uczących się – rodzicach dzieci do 15. roku życia oraz skrypt dla studentów pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej.

Od r. 1979, pod wpływem kontaktów z Łódzkim Uniwersytetem Trzeciego Wieku oraz pobytów na Uniwersytecie Lyon 2, prof. O. Czerniawska zaczyna interesować się gerontologią społeczną. Przygotowuje z tego obszaru 15 rozpraw, recenzję oraz jedno z haseł problemowych: „Środki masowego przekazu w życiu ludzi starszych” do *Encyklopedii Seniora*. Dla Komisji Pedagogiki Dorosłych przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN przygotowała ekspertyzę nt. *Problematyka ludzi starszych i jej miejsce w andragogice*.

- 1981 – z inicjatywy prof. O. Czerniawskiej w Łodzi powstaje Oddział Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego, którego przewodniczącą jest do r. 2009.
- Od 1984 r. organizuje w Łodzi międzynarodowe i ogólnopolskie konferencje gerontologiczne z udziałem przedstawicieli Uniwersytetów: Lyon 2, Giessen i Hanower.
- 1986 – organizuje V Zjazd Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego w Łodzi z udziałem gerontologów z (ówczesnej) Jugosławii, Węgier, RFN, Francji, Anglii, Holandii, Szwecji i Finlandii.
- 1984 – organizuje konferencję poświęconą kobietom – *Kobieta w wieku emerytalnym*.
- 1986 – odbywa się kolejna konferencja i V Zjazd Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego pt. *Długie życie jako wartość*.
Jest autorką hasła „Poradnictwo dla dorosłych” w *Encyklopedii Oświaty i Kultury Dorosłych* z 1986 r.
Poradnictwo staje się dla prof. O. Czerniawskiej ważnym obszarem badań naukowych, zbiera na ten temat bogaty materiał do swoich publikacji w trakcie staży naukowych na Uniwersytecie w Lyon (w 1979 i 1984 r.), na Uniwersytecie Karola w Pradze i na Uniwersytecie Komeńskiego w Bratysławie.
- Od 1981 r. pełni funkcję kierownika Zakładu Oświaty Dorosłych, którego powołania była inicjatorką.
- 1984 – na IX Kongresie Międzynarodowego Stowarzyszenia Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Belgii przedstawia wyniki badań uczestniczących na temat *Dialog w Uniwersytecie Trzeciego Wieku*. Podczas tego kongresu zostaje wybrana na członka-zastępcę reprezentującego Polskę do Rady Administracyjnej AIUTA, którym jest 12 lat.
- 1984–1992 – pełni funkcję Kierownika Katedry Teorii Wychowania, a od 1992 r., od czasu przejścia na emeryturę (do r. 2000) jest kierownikiem Katedry Teorii Wychowania i Zakładu Oświaty Dorosłych na Wydziale Nauk o Wychowaniu UŁ.
- 1987 – na międzynarodowej konferencji *Uczący się dorosły w świecie badań* przedstawia rozważania na temat *Czy i kiedy uczący się dorosły uczy się?* nawiązując do koncepcji C. O. Houle’a pisząc, że jednostka w każdym momencie życia zaangażowana jest równocześnie w różne rodzaje uczenia się, które są naturalnie wplecione w doświadczenia powstające w życiu codziennym.
- 1990 – zostaje powołana przez Rektora Uniwersytetu na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

- 31 maja 1996 – Prezydent RP nadaje Jej tytuł profesora w oparciu o pracę *Oświata dorosłych we Włoszech*, za którą uzyskuje nagrodę Ministra Edukacji Narodowej.
- 1990–1993 – wraz z zespołem badawczym andragogów prowadzi prace nad projektem badawczym: *Indywidualne projekty edukacyjne*. Efektem tej aktywności jest konferencja zorganizowana w Łodzi w 1993 r. pt. *Edukacja dorosłych w sytuacji przemian na tle porównawczym*, na którym prof. O. Czerniawska przedstawia referat pt. *Rozważania nad projektami uczenia się dorosłych*.
- 1990–1994 – realizuje trzy staże zorganizowane jako projekt badawczo-wdrożeniowy Uniwersytetu Łódzkiego i Uniwersytetu Lyon 2 pt. *Kształcenie wykładowców dla staży a przygotowanie do emerytury*.
- 1992 – w materiałach XVI Kongresu AIUTA zostaje wydrukowany referat prof. O. Czerniawskiej na temat udziału ludzi starszych w pielgrzymkach do Częstochowy. Referat wygłoszony w Nantes w 1997 r. znalazł się w materiałach z XVIII kongresu AIUTA.
- Do 2012 r. prof. O. Czerniawska systematycznie uczestniczy w Kongresach AIUTY, wygłaszając referaty i komunikaty: 1984 – Szwajcaria, 1986 – Belgia, 1987 – Polska, 1988 – Francja, 1990 – Kanada, 1992 – Hiszpania, 1994 – Finlandia, 1996 – Francja, 1998 – Niemcy, 2000 – Kanada, 2002 – Szwajcaria, 2004 – Chiny, 2006 – Francja, 2012 – Portugalia. W 1989 r. uczestniczy w Międzynarodowej Konferencji Gerontologicznej w Rzymie i w Lyonie.
- 1992 – w podręczniku do andragogiki pod redakcją T. Wujka *Wprowadzenie do pedagogiki dorosłych* w rozdziale *Swoistość wychowania dorosłych* prof. O. Czerniawska przedstawia człowieka dorosłego jako przedmiot i podmiot procesu wychowania.
- 1993 – w ramach Roku Ludzi Starszych odbywają się obchody międzynarodowego Dnia Człowieka Starszego pod hasłem *Umieć się pięknie różnić*.
- 1994 – organizuje międzynarodową konferencję pt. *Ludzie starsi na rzecz rodziny*.
- 1995 – rozpoczyna współpracę z Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną w Łodzi (później Akademią Humanistyczno-Ekonomiczną w Łodzi), w której od r. 2000 jest zatrudniona na etacie, pełniąc funkcję kierownika Katedry Andragogiki i Pracy Socjalnej.
- 1996 – podczas konferencji *Przygotowania do starości* prof. O. Czerniawska wygłasza referat pt. *Uczenie się jako styl życia*. W tym samym roku w podręczniku T. Wujka *Wprowadzenie do andragogiki*, redaguje rozdział pt. *Trendy rozwojowe w zachowaniu ludzi dorosłych*.

1999 – w Międzynarodowym Roku Seniora organizuje konferencję pt. *Prze-strzeń życiowa i społeczna ludzi starszych*.

Zainteresowanie badaniami biograficznymi prezentuje w latach 1996 i 1998 podczas konferencji we Włoszech i Szwajcarii zorganizowanych przez prof. P. Dominice, gdzie wygłasza referaty: *Rola wspomnień z dzieciństwa w badaniach biograficznych* oraz *Moja Europa*. Konferencje prowadzone są w ramach międzynarodowego Towarzystwa Badań Andragogicznych ESREA.

W roku akademickim 1999/2000 organizuje międzynarodową konferencję andragogiczną pt. *Drogi edukacyjne i ich biograficzny wymiar* z udziałem gości z Niemiec, Francji, Włoch, Austrii i Hiszpanii, na czele z prof. Ettorem Gelpim. W tym samym roku prof. O. Czerniawska kończy pracę zawodową w pełnym wymiarze zatrudnienia na UŁ, gdzie – poza działalnością naukową – pełni funkcję prodziekana Wydziału Filozoficzno-Historycznego oraz wicedyrektora ds. naukowych w Instytucie Pedagogiki i Psychologii na Wydziale Filozoficzno-Historycznym.

2003 – prof. O. Czerniawska gości prof. M. Lani Bayle z Uniwersytetu w Nantes. Z tej współpracy rodzi się projekt badawczy *Wydarzenia osobiste i wydarzenia globalne*. Uczestnicy projektu (z Francji, Portugalii, Japonii, Brazylii, Chin i Czech) odbywają dwa spotkania we Francji i jedno w Łodzi – 2007 r. Efektem tego projektu jest publikacja *Andragogiczny wymiar wydarzeń osobistych i globalnych w badaniach biograficznych*.

2010 – organizuje seminarium andragogiczne pt. *Andragogiczny wymiar badań biograficznych* z udziałem prof. H. Stukenberga z Hanoweru.

2011 – w ramach rozważań i popularyzacji badań biograficznych prof. O. Czerniawska organizuje spotkanie z Kolumbijczykiem, doktorantem Państwowego Uniwersytetu w Meksyku – Andreasem Arguello Parra, który wygłosił referat nt. *Inność w edukacji praw człowieka. Studium biograficzne Rudolfo Stavenhagena*. Referaty z tych spotkań zostały zaprezentowane w publikacji *Wokół badań biograficznych w andragogice*.

2012 – z inicjatywy prof. O. Czerniawskiej odbywa się seminarium pt. *Seminarium Pamięci – Sylwetki członków Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego* poświęcone jego wybitnym działaczom i twórcom.

2014 – prof. O. Czerniawska bierze udział w międzynarodowej konferencji w Dolnośląskiej Szkole Wyższej, wygłaszając referat pt. *Uczenie się dla siebie w społeczeństwie szybkich przemian*.

Bogaty dorobek naukowy prof. O. Czerniawskiej oraz jej stała aktywność zawodowa budzą wielki podziw i stawiają ją za wzór dla wielu jej uczniów. Trudno jest szczegółowo streścić i opisać tak bogaty dorobek prof. Czerniawskiej. Podjęta próba ma zwrócić uwagę na najważniejsze teorie, koncepcje i działania podjęte przez prof. Olę Czerniawską.

Katarzyna Wypiorczyk-Przygoda